

Góð ráð til að draga úr útilokun og einelti á netinu og utan þess

Kennarar

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Að vera á netinu

Aðgengi og aðild

Börn eiga aldrei að upplifa að þau sé skilin útundan, hvort sem er í eigin persónu eða á netinu.

- Stuðlið að uppbyggilegri skólamenningu með því að tryggja að allir nemendur njóti jafnra tækifæra burtséð frá kyni, fötlun, kynþætti, menningu o.fl.

Nám og sköpunargleði

Börnum gengur betur í námi og minna er um einelti í afslöppuðu, vinalegu umhverfi þar sem þau geta tjáð sig og vita að sköpun þeirra og skoðunum er mætt af virðingu.

- Þjóddu upp á hópastarf og samstarfsverkefni í tímum.
- Hjálpaðu nemendum að hlusta á og virða skoðanir annarra og átta sig á gildi þess að vera sanngjörn og réttlát gagnvart öðrum.

Miðlalæsi

Netið er opið rými þar sem við getum rekist á hatursorðræðu og særandi efni. Börn þurfa að vita hvers vegna og hvernig á að tilkynna og loka á óviðeigandi efni.

- Finndu grein á netinu sem inniheldur kynþáttamismunun og hatursorðræðu og lestu fyrir nemendur. Fáðu nemendur til að ræða greinina og velta fyrir sér afhverju svona efni er skaðlegt og hvað þau ættu að gera ef þau rekast á samskonar efni.

Velliðan á netinu

Siðareglur og samkennd

Hægt er að koma í veg fyrir einelti ef við leggjum okkur öll fram um að skilja og virða tilfinningar og sjónarhorn annarra.

- Ræðið mismunandi birtingarmyndir eineltis (útilokun, andlegt og líkamlegt ofbeldi o.s.frv.) og fáðu nemendur til að íhuga hvernig þeim myndi líða í sporum þolenda.

Heilsa og vellíðan

Það er mikilvægt fyrir börn að alast upp á heimili og í skólaumhverfi þar sem þau upplifa öryggi og vernd.

- Lestu upp setningar sem börn gætu sagt hvert við annað á leikvellinum og fáðu nemendur til að teikna lyndistákn (emoji) sem tákna tilfinningar þeirra þegar þau heyra þessar setningar.
- Berið saman lyndistáknin til að skoða hvort þau túlka setningarnar mismunandi.

Netvera og samskipti

Að kunna að eiga samskipti af virðingu er nauðsynlegur hluti þess að vera stafrænn borgari.

- Útskýrðu stafræn fótspor og hugsanlegar afleiðingar sem neikvæð fótspor geta haft á tækifæri fólks í framtíðinni.
- Ræðið hvers konar hegðun á netinu getur haft neikvæð áhrif á fótsporið okkar.

Réttindi á netinu

Virk þátttaka

Einelti hefur varanlegar afleiðingar á heilsu, félagslega og fjárhagslega velferð, bæði hjá gerendum og þolendum.

- Fáðu nemendur til að leika eineltissenur þar sem þau skiptast á að vera í hlutverkum geranda, þolanda og verndara sem reynir að grípa inn í aðstæður. Þetta getur hjálpað þeim að bregðast við aðstæðum sem þau mögulega lenda í.

Réttindi og ábyrgð

Allir eiga rétt á að njóta virðingar og bera ábyrgð á því að koma fram við aðra eins og þeir vilja að aðrir komi fram við þá.

- Búið til skóla- eða bekkjarsamning gegn einelti í samstarfi við nemendur sem bæði nemendur og kennarar skrifa undir. Samningurinn þarf að ná yfir réttindi og ábyrgð varðandi hegðun og samskipti nemenda hvert við annað og vera með skýrar afleiðingar ef samningurinn er brotinn.

Einkalíf og öryggi

Að haga sér á óábyrgan hátt á netinu og deila persónulegum upplýsingum án þess að hugsa um afleiðingarnar getur stuðlað að einelti.

- Spurðu nemendur þína hvort þau myndu vilja prenta út persónuupplýsingar og/eða myndir af samfélagsmiðlum sínum og hengja upp á göngum skólans.
- Ef nemendum finnst það óþægilegt, útskýrðu fyrir þeim að ef fólk notar ekki réttar friðhelgisstillingar á samfélagsmiðlum þá geta milljónir manna nálgast upplýsingar þeirra og notað þær gegn þeim.

Réttindi á netinu

Neytendavitund

Gríðarmiklu magni auglýsinga er beint að börnum og það er mikilvægt að foreldrar séu meðvitaðir um það. Að uppfylla allar óskir barna um nýjustu tæki og tísku sem þau sjá auglýsta getur ýtt undir það að þau upplifi sig æðri öðrum og sýni minni samkennd.

 Notið nokkrar vinsælar auglýsingar til að opna umræðu um áhrif auglýsinga á okkur og hvað það þýðir fyrir þá sem eru ekki í þeirri forréttindastöðu að geta keypt það sem þá langar í.

Hjálpíð nemendum ykkar að tileinka sér seiglu til að takast á við félagslegar áskoranir.

Annað útgefið efni Evrópuráðsins um menntun í stafrænni borgaravitund

- ▶ Educating for a video game culture – A map for teachers and parents (2021)
- ▶ Digital citizenship education – Trainers' Pack (2020)
- ▶ Digital Citizenship Education – Lesson plans for educators available at <https://www.coe.int/en/web/education/new-materials>
- ▶ Digital Citizenship Education Handbook (2019)
- ▶ Bullying: perspectives, practice and insights (2017)
- ▶ Internet Literacy Handbook (2017)

Frekari upplýsingar má finna á:
www.coe.int/education

Höfundar:
Janice Richardson
Veronica Samara

Þýtt af:

Heimili og skóli
Landssamtök foreldra

PREMS 142621

ISL

www.coe.int

Evrópuráðið er helsta stofnunin á sviði mannréttindamála í Evrópu. Aðildarríkin eru 47, þar á meðal öll aðildarríki Evrópusambandsins. Öll aðildarríki Evrópuráðsins hafa fullgilt Mannréttinasáttmála Evrópu, en þeim sáttmála er ætlað að standa vörð um mannréttindi, lýðræði og réttarríki. Mannréttindadómstóll Evrópu hefur umsjá með útfærslu sáttmálans innan aðildarríkjanna.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE